

ÎNCHEIERE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale, terț Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița împotriva hotărârii din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani

c o n s t a t ă:

La data de 22 februarie 2019 Ghenadie Veverița și Aliona Veverița au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale, terț Ministerul Finanțelor cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, au depus la Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe, o cerere cu anexarea setului de acte corespunzătoare, prin care au solicitat privatizarea locuințelor în care domiciliază, și anume imobilul xxxxx. Au comunicat că, actele anexate la cerere au fost acceptate de Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe fără careva obiecții, nefiind solicitată prezentarea unor documente suplimentare. În pofida prezentării întregului set de acte, prin hotărârea nr. 523 din 12 octombrie 2018 Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe a refuzat în privatizarea locuințelor nr. xxxxx de către Ghenadie Veverița și Aliona Veverița.

Pentru a decide astfel, Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe a conchis că reclamanții nu au prezentat ordin de repartiție și/sau alte documente, ce confirmă dreptul de a dobândi în proprietate locuința de stat.

Reclamanții consideră că argumentul Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nu corespunde realității de fapt existente, iar pretinsul motiv este unul contradictoriu, avându-se în vedere că ei au prezentat ordinele de locuință nr. 726 și nr. 727 din 30 iunie 2003, eliberate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova. Mai mult ca atât, au fost prezentate și alte acte, care atestă dreptul lor la privatizarea locuințelor în care domiciliază.

Au comunicat că, nefiind de acord cu actul administrativ emis de Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe, au înaintat o cerere prealabilă, la care au primit răspunsul nr.07-06/632 din 18 ianuarie 2019, prin care le-a fost refuzat în soluționarea cererii prelabile, din motivul că setul de acte depus, nu corespunde prevederilor art. 11 din Legea nr. 1324 din 10 martie 1993 privatizării fondului de locuințe.

Reclamanții au afirmat că setul de acte prezentat Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe, atestă îndeplinirea condițiilor prevăzute de Lege, pentru adoptarea în privința lor, a hotărârilor despre permiterea privatizării locuințelor nr. xxxxx.

Totodată, au invocat că, Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe nu a fost în drept să le respingă cererea în privatizarea locuințelor nr. xxxxx, or art. 5 din Legea nr. 1324 din 10 martie 1993 privatizării fondului de locuințe, prevede exhaustiv interdicțiile de privatizare. Iar, în conformitate cu prevederile art. 8 din Regulamentul Comisiei pentru privatizarea fondului de locuințe, aprobat prin anexa nr. 1 la Legea nr. 1324 din 10 martie 1993 privatizării fondului de locuințe, Comisia are dreptul să ceară administrației unității, care are la balanță fond de locuințe, să prezinte informațiile și documentele necesare privatizării lor, pentru situația în care ar fi în gestiunea unei unități, Comisia fiind în drept să atragă în lucru experți, alți specialiști pentru buna desfășurare a activității în serviciul cetățeanului.

Astfel, potrivit normei citate, în cadrul Consiliului municipal Chișinău există organele abilitate pentru înlăturarea oricărui obstacol în procesul efectuării privatizării locuințelor nr. xxxxx, inclusiv și pentru a informa solicitanții despre problemele/neajunsurile, după caz constatate, în vederea lichidării acestora.

Au solicitat anularea hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr.523 din 12 octombrie 2018, privind refuzul în privatizarea locuinței nr. xxxxx pe numele Alionei Veverița și a hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr.523 din 12 octombrie 2018, privind refuzul în privatizarea locuinței nr. xxxxx pe numele lui Ghenadie Veverița, obligarea adoptării hotărârii privind acceptarea privatizării locuințelor nr. xxxxx, cu pregătirea proiectului contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, în ordinea art. 11 alin. 4 din Legea nr. 1324 din 10 martie 1993 privatizării fondului de locuințe.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale, terț Ministerul Finanțelor cu privire la contestarea actului administrativ, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 17 ianuarie 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Codul administrativ, Ghenadie Veverița și Aliona Veverița au depus apel împotriva hotărârii din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care

au solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a menționat că reieșind din prevederile art. 5 alin. (1) – (3), art. 17 alin. (1) din Legea nr. 1324 din 10 martie 1993 privatizării fondului de locuințe, locuințele de serviciu se înscriu în categoriile de locuințe care, prin regimul lor, sunt excluse din fondul locativ pasibil de privatizare. Astfel că, legislatorul este liber să aleagă, în funcție de politica statului și de resursele financiare, care sunt măsurile aplicabile bunurilor aflate în proprietatea sa.

Curtea de Apel a indicat că locuințele pretinse spre privatizare de către reclamanți, reprezintă locuințe de serviciu și deci, potrivit art.5 alin.(2) din Legea privatizării fondului de locuințe, nu pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată.

Totodată, instanța de apel a reținut că conform prevederilor deciziei Primăriei mun. Chișinău nr 3/6-3 din 06 decembrie 1999 „Cu privire la modificarea statutului juridic al căminelor din mun. Chișinău” s-a decis modificarea statutului juridic al căminului din xxxxx mun. Chișinău, în bloc locativ .

Curtea de Apel a motivat că în temeiul art. 11 al Legii nr.1324 din 10 martie 1993 privatizării fondului de locuințe, participanții la privatizarea apartamentului de stat, depun personal sau printr-o persoană împuternicită legal cerere cu anexarea: extrasul din fișa locuinței, extras din tabelul nominal (acte, care dovedesc că solicitanții locuiesc și au viză de reședință în apartamentul care urmează a fi privatizat), copii de pe actele de identitate ale tuturor participanților (întru verificarea stării civile și a membrilor familiei), certificatul-caracteristică a apartamentului, certificat privind participarea la privatizare, ordinul de repartitie eliberat de autoritățile locale și alte acte ce confirmă dreptul lor de a dobândi în proprietate locuința de stat.

În speță, însă reclamanții au depus cerere privind privatizarea spațiului pe care-l dețin, fără anexarea ordinului de repartitie eliberat de autoritățile locale. Or, având în vedere decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 3/6-3 din 06 decembrie 1999, reclamanții urmau să se adreseze Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului mun. Chișinău pentru eliberarea ordinului de repartitie (cu mențiunea pentru domiciliere permanentă), care permite privatizarea încăperilor nominalizate în cererea de chemare în judecată.

Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul apelanților, precum că, instanța de fond nu a ținut cont de certificatele nr. 19/4-06-116 și nr. 19/4-06-116 din 23 august 2018, eliberate de Ministerul Finanțelor, or cadrul legal stabilește expres condițiile și organele abilitate și procedura de privatizare a fondului locativ.

La 04 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, Ghenadie Veverița și Aliona Veverița, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco, au depus recurs împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d. 202-213).

Ulterior, la 03 februarie 2021, Ghenadie Veverița și Aliona Veverița, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco au confirmat depunerea recursului, prin

prezentarea acestuia pe suport de hârtie cu semnătura olografă (f.d.118-228). La aceeași dată a fost depus și amendament la recurs (229-234).

În motivarea recursului au invocat că concluziile instanțelor de judecată vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, fiind rezultate din aprecierea arbitrară a probelor administrate la materialele dosarului și din interpretarea eronată a normelor de drept material.

În acest sens, recurenții au indicat că dâșii au prezentat tot setul de acte, necesare pentru privatizarea locuințelor, care a fost acceptat fără obiecții de către Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe.

În opinia recurenților este eronată invocarea Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe, precum că nu au fost prezentate ordinele de repartiție, sau alte documente ce confirmă dreptul de a dobândi în proprietate locuința de stat. În contradictoriu, recurenții invocă că dâșii au prezentat Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe ordinele de locuință nr. 726 și 727 din 30 iunie 2003, eliberate de Ministerul Finanțelor, precum și contractele de închiriere a locuințelor și certificatele eliberate de Ministerul Finanțelor, potrivit cărora administrația publică centrală, având calitatea de gestionar al căminului și ca temei decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 3/6-3 din 06 decembrie 1999, a permis privatizarea locuințele nr. xxxxx.

La 03 februarie 2021 în adresa Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, precum și Ministerului Finanțelor a fost expediată copia recursului și amendamentului depuse de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița, reprezentați de avocatul Andrei Bondarencu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 236).

La data de 26 februarie 2021 Direcția Generală, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău a depus referință la recursul depus de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița, reprezentați de avocatul Andrei Bondarencu, prin care a solicitat respingerea recursului (f.d. 243-246).

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel,

dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 04 decembrie 2020 (f.d.203-213) prin intermediul poștei electronice, confirmat ulterior prin prezentarea acestuia pe suport de hârtie cu semnătură olografă, este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 11 noiembrie 2020.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ghenadie Veverița și Aliona Veverița, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan